

Het gerechtelijk stelsel van de Republiek Kroatië

Volgens de grondwet van de Republiek Kroatië is de staatsmacht georganiseerd volgens het beginsel van de scheiding der machten, zodat de wetgevende macht wordt uitgeoefend door het parlement (*Hrvatski sabor*), de uitvoerende macht door de regering en de rechterlijke macht door de gerechten. Deze machten werken onderling samen en controleren elkaar, maar in hun activiteiten en besluitvorming behouden zij hun onafhankelijkheid ten opzichte van de andere machten. Als houders van de rechterlijke macht spreken de gerechten recht op basis van de grondwet, de overige wet- en regelgeving en de internationale verdragen die Kroatië heeft ondertekend en geratificeerd. De rechterlijke functie wordt vervuld door rechters die zijn benoemd door de staatsraad voor de rechterlijke macht (*Državno sudbeno vijeće*). Rechters oefenen hun rechterlijke taken volledig autonoom en onafhankelijk uit en genieten wettelijke immuniteit. Ze worden voor het leven benoemd en mogen naast het rechterlijk ambt geen andere functie uitoefenen.

Het gerechtelijk stelsel (de rechtspraak) van de Republiek Kroatië bestaat uit de rechterlijke macht (gerechten), onafhankelijke en autonome rechterlijke organen (openbaar ministerie, *Državno odvjetništvo*), de uitvoerende macht (ministerie van Justitie), onafhankelijke en autonome organen (staatsraad voor de rechterlijke macht en het college van het openbaar ministerie), een autonome en onafhankelijke dienst (advocaten), een onafhankelijke en autonome overheidsdienst (notarissen) en een overheidsinstelling (gerechtelijke academie, *Pravosudna akademija*).

Organisatie van het gerechtelijk stelsel

Het doel van het ministerie van Justitie is het beschermen van de fundamentele waarden van de rechtsorde en het creëren van omstandigheden waaronder het gerechtelijk stelsel goed kan functioneren en later kan worden ontwikkeld.

Het ministerie van Justitie verricht:

administratieve en andere taken in verband met:

burgerlijk, straf-, overtredingen- en handelsrecht en administratieve procedures, de organisatie, het functioneren en de beroepsopleiding binnen de organisaties die zijn belast met de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke sancties, administratieve en andere taken in verband met de werkzaamheden van notarissen en advocaten, gerechtskosten en notariskosten, wederzijdse internationale rechtshulp en andere vormen van rechtshulp, de tenuitvoerlegging van straffen, strafkwijtscheldingen en voorwaardelijke invrijheidstellingen, administratieve en gespecialiseerde reclasseringstaken als er een uitspraak wordt gedaan bij strafvervolgingen en de keuze voor het soort strafrechtelijke sancties en de zwaarte ervan, de tenuitvoerlegging van sancties die zijn uitgesproken tegen meerderjarige plegers van in de wet omschreven strafbare feiten en die in vrijheid worden uitgevoerd, de ontwikkeling en coördinatie van het hulpverleningssysteem voor slachtoffers en getuigen en de automatisering van de rechtspraak, **het toezicht op de uitvoering van de administratieve taken bij de justitiële autoriteiten, het openbaar ministerie en de bevoegde strafrechtelijke autoriteiten;**

administratieve en andere taken in verband met:

eigendomsrechten, onroerendgoedkwesties in verband met onteigeningen en andere beperkingen op eigendom, onroerendgoedkwesties in verband met bouw-, landbouw- en bosgrond, landinrichting, koop- en verkoop van grond en gebouwen en landbouwactiviteiten die niet onder de bevoegdheid van andere administratieve organen vallen, onroerend goed van vreemdelingen, schadevergoedingen voor onder het Joegoslavische communistische regime in beslag genomen goederen die niet onder de bevoegdheid van andere administratieve organen vallen, en de kwestie van Kroatië als rechtsopvolger met betrekking tot de goederen, rechten en verplichtingen van de voormalige Socialistische Federale Republiek Joegoslavië;

de samenwerking van de nationale regering met internationale strafgerechten, de vertegenwoordiging van Kroatië voor het Internationaal Gerechtshof en andere internationale gerechten, tenzij bij regeringsbesluit uitdrukkelijk anders is bepaald, en taken in verband met de bescherming van mensenrechten en de rechten van nationale minderheden;

de deelname, met het ministerie dat bevoegd is om het vermogen van de staat te beheren, aan het beheer en de overdracht van aandelen in de handelsvennootschappen die het nationaal vermogen van Kroatië vormen en in verband met de handelsvennootschappen zich voornamelijk toeleggen op de activiteiten die onder de bevoegdheid van het ministerie vallen;

de deelname van Kroatië aan activiteiten van de organen van de Europese Unie op terreinen die onder de bevoegdheid van het ministerie vallen;

andere taken die volgens de wet onder de bevoegdheid van het ministerie vallen.

De gerechten in Kroatië

De wet op de rechterlijke organisatie (*Zakon o sudovima*) regelt de organisatie, de jurisdictie en bevoegdheden van de gerechten.

De rechterlijke macht wordt uitgeoefend door de gerechten als afzonderlijke tak van de staatsmacht. De gerechten oefenen die macht volledig autonoom en onafhankelijk uit binnen de in de wetgeving vastgestelde reikwijdte en bevoegdheden.

De gerechten spreken recht op basis van de grondwet, de internationale verdragen, die deel uitmaken van de rechtsorde van de Republiek Kroatië, en de wetten en andere voorschriften die zijn vastgesteld in overeenstemming met de grondwet, de internationale verdragen en de wetgeving.

De gerechten behandelen zaken betreffende de fundamentele rechten en plichten van de mens, de rechten en plichten van de Republiek Kroatië en autonome lokale en regionale administratieve organen en de rechten en plichten van andere rechtspersonen. Zij leggen sancties en andere maatregelen op aan plegers van in de wet omschreven misdrijven en overtredingen, toetsen de rechtmatigheid van algemene en bijzondere wetten van overheden, nemen kennis van geschillen betreffende de persoonlijke betrekkingen tussen burgers en van arbeids-, handels-, eigendoms- en andere burgerlijke geschillen, en behandelen andere rechtszaken waarvoor ze volgens de wet bevoegd zijn. De gerechten spreken recht op basis van de grondwet, de overige wetgeving, internationale verdragen en andere rechtsbronnen.

De rechterlijke macht wordt in de Republiek Kroatië uitgeoefend door **gewone** en **gespecialiseerde gerechten** en het **hooggerechtshof** (*Vrhovni sud Republike Hrvatske*), de **hoogste rechter in Kroatië**.

De **gewone gerechten** doen uitspraak in de zaken waarvoor de bevoegdheid niet aan een gespecialiseerd gerecht is toegekend. Dit zijn de gemeentelijke rechtbanken (*općinski sudovi*) en de districtsrechtbanken (*županijski sudovi*).

De **gespecialiseerde gerechten** doen uitspraak in de zaken waarvoor de bevoegdheid in de wet aan hen is toegekend. Dit zijn de handelsrechtbanken (*trgovački sudovi*), administratieve rechtbanken (*upravni sudovi*) en politierechtbanken (*prekršajni sudovi*), en de hoge handelsrechtbank (*Visoki trgovački sud Republike Hrvatske*), hoge administratieve rechtbank (*Visoki upravni sud Republike Hrvatske*) en hoge politierechtbank (*Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske*).

De gerechten worden naast de bovengenoemde indeling ook ingedeeld in gerechten van eerste en tweede aanleg.

Procedures die zijn gericht op het beslechten van een bepaalde juridische kwestie worden ingesteld voor de gerechten van eerste aanleg. Dit zijn de gemeentelijke rechtbanken (*općinski sudovi*), administratieve rechtbanken (*upravni sudovi*), politierechtbanken (*prekršajni sudovi*) en handelsrechtbanken (*trgovački sudovi*).

De gerechten van tweede aanleg doen uitspraak als er beroep wordt ingesteld tegen de uitspraken van de gerechten van eerste aanleg en zij voeren andere in de wet bepaalde taken uit. Dit zijn de districtsrechtbanken (voor zaken van de gemeentelijke rechtbanken), de hoge handelsrechtbank (voor zaken van de politierechtbanken) en de hoge administratieve rechtbank (voor zaken van de administratieve rechtbanken).

De gemeentelijke en politierechtbanken zijn bevoegd voor het grondgebied van een of meer gemeenten of voor delen van een stedelijk gebied, en de districts-, handels- en administratieve rechtbanken zijn bevoegd voor het grondgebied van een of meer districten (*županije*).

De hoge handelsrechtbank, de hoge administratieve rechtbank, de hoge politierechtbank en het hooggerechtshof zijn bevoegd voor het hele grondgebied van de Republiek Kroatië.

Hooggerechtshof van de Republiek Kroatië

Het **hooggerechtshof** is gevestigd in Zagreb.

Het waarborgt de uniforme toepassing van het recht en de gelijkheid van iedereen voor de wet.

Het behandelt gewone rechtsmiddelen, mits dat in een specifieke wet is vastgesteld.

Het behandelt buitengewone rechtsmiddelen tegen eindspraken van een Kroatische rechter.

Het beslecht bevoegdheidsconflicten, mits dat in een specifieke wet is vastgesteld.

Het bespreekt actuele juridische vraagstukken betreffende de rechtspraak, analyseert de behoefte aan beroepsontwikkeling voor rechters, gerechtelijke adviseurs en rechterlijke ambtenaren in opleiding en verricht andere bij wet voorgeschreven activiteiten.

Hooggerechtshof van de Republiek Kroatië

Trg Nikole Šubića Zrinskog 3

10 000 Zagreb

Telefoon: +385 14862222 / +385 14810036

Fax: +385 14810035

E-mail: vsrh@vsrh.hr

<http://www.vsrh.hr/>

De president van het Hooggerechtshof

De president van het Hooggerechtshof van Kroatië vertegenwoordigt het Hooggerechtshof en de rechterlijke macht en voert de taken uit die behoren tot de rechtsbedeling en de andere taken die zijn vastgesteld in de wet en in het reglement van het Hooggerechtshof.

De president van het Hooggerechtshof wordt voor een periode van vier jaar benoemd door het nationale parlement, op voordracht van de president van Kroatië en na raadpleging van de algemene vergadering van het Hooggerechtshof (*Opća sjednica*) en de bevoegde parlementaire commissie, en kan na deze periode worden herbenoemd. Niemand kan meer dan twee keer worden herbenoemd in deze functie.

Iemand die voldoet aan de algemene en bijzondere voorwaarden voor de rechters van dit Hof kan worden benoemd tot president van het Hooggerechtshof.

Indien iemand die tot op heden geen rechterlijke functie binnen dit hof heeft uitgevoerd, tot president van het Hooggerechtshof wordt benoemd, benoemt de staatsraad voor de rechterlijke macht hem eveneens tot rechter van dit hof.

Dankzij de wet op de rechtsgebieden en zetels van de rechtbanken (*Zakon o područjima i sjedištima sudova*, Staatscourant van de republiek Kroatië nr. 67 /18) werd de territoriale organisatie mogelijk en kon het werk van rechtbanken verder worden geoptimaliseerd, wat heeft geleid tot de oprichting van 15 districtsrechtbanken, 34 gemeentelijke rechtbanken, 9 handelsrechtbanken en 4 administratieve rechtbanken.

[Wet op de rechterlijke organisatie](#)

[Wet op de rechtsgebieden en zetels van de rechtbanken](#)

Rechterlijke instanties

De rechterlijke instanties van de Republiek Kroatië bestaan uit de gerechten en het openbaar ministerie.

Gerechten

Hooggerechtshof van de Republiek Kroatië

Districtsrechtbanken (15)	Hoge handelsrechtbank (1)	Hoge administratieve rechtbank (1)	Hoge politierechtbank (1)
Gemeentelijke rechtbanken (34)	Handelsrechtbanken (9)	Administratieve rechtbanken (4)	

Openbaar ministerie

Het openbaar ministerie is een autonome en onafhankelijke justitiële instantie die bevoegd en verplicht is om in rechte op te treden tegen personen die een strafbaar feit hebben gepleegd, rechtsvorderingen in te stellen ter bescherming van de bezittingen van de Republiek Kroatië en de grondwet en andere wetgeving met rechtsmiddelen te verdedigen.

Het openbaar ministerie oefent zijn bevoegdheden uit op basis van de grondwet, de internationale verdragen die integraal deel uitmaken van de rechtsorde van de Republiek Kroatië, de gemeenschappelijke verworvenheden, wetten en andere rechtsbronnen.

Het geografisch bevoegdheidsgebied van het landelijk parket van het openbaar ministerie bestrijkt het hele grondgebied van de Republiek Kroatië, terwijl de gemeentelijke parketten (*općinska državna odvjetništva*) bevoegd zijn in procedures bij gemeentelijke rechtbanken en publiekrechtelijke entiteiten. De districtsparketten (*županijska državna odvjetništva*) zijn bevoegd in procedures bij districtsrechtbanken, handelsrechtbanken en administratieve rechtbanken.

Er kunnen in de wet speciale bureaus van het parket worden opgericht voor procedures een specifieke soorten zaken voor in de wet bepaalde gerechten.

De gemeentelijke parketten zijn ondergeschikt aan de districtsparketten en de districtsparketten en de speciale parketten zijn ondergeschikt aan het landelijk parket van de Republiek Kroatië.

De openbaar aanklager verricht taken die vallen onder het bevoegdheidsgebied van het openbaar ministerie, dat hij vertegenwoordigt en beheert.

Aan het hoofd van het openbaar ministerie staat de procureur-generaal van de Republiek Kroatië. Iemand die voldoet aan de algemene en bijzondere voorwaarden voor de functie van plaatsvervangend procureur-generaal van de Republiek Kroatië, kan tot procureur-generaal worden benoemd; hij wordt voor een periode van vier jaar benoemd door het nationale parlement, op voordracht van de regering van Kroatië en na raadpleging van de bevoegde

parlementaire commissie, en kan na het verstrijken van zijn mandaat worden herbenoemd. Niemand kan meer dan tweemaal worden herbenoemd in deze functie.

In de wet inzake de geografische bevoegdheidsgebieden en de plaatsen van vestiging van de parketten van het openbaar ministerie (*Zakon o područjima i sjedištima državnih odvjetništava*, Staatscourant van de Republiek Kroatië nr. 67/18) is het netwerk van de parketten geoptimaliseerd en zijn er 15 districtsparketten en 25 gemeentelijke parketten opgericht.

Het openbaar ministerie van de Republiek Kroatië

Bureau ter bestrijding van corruptie en georganiseerde misdaad (<i>Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta – USKOK</i>)	Districtsparketten
	Gemeentelijke parketten

Landelijk parket van het openbaar ministerie van de Republiek Kroatië

Gajeva 30a, 10 000 Zagreb

<http://www.dorh.hr/>

Procureur-generaal van de Republiek Kroatië (*glavni državni odvjetnik*)

Tel.: +385 14591888

Fax: +385 14591854

E-mail: tajnistvo.dorh@dorh.hr

Afdeling strafrecht

Tel.: +385 14591800

Fax: +385 14591805

E-mail: tajnistvo.kazneni@dorh.hr

Afdeling civiel en administratief

Tel.: +385 14591861

Fax: +385 14591912

E-mail: tajnistvo.gradjanski@dorh.hr [VJ1]

Districtsparketten en gemeentelijke parketten

Wet op het openbaar ministerie

Wet inzake het geografisch bevoegdheidsgebied en de plaats van vestiging van de parketten van het openbaar ministerie

Bureau ter bestrijding van corruptie en georganiseerde misdaad (USKOK)

Het USKOK is een speciaal parket dat gespecialiseerd is in het vervolgen van corruptie en georganiseerde misdaad (*Zakon o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta*). Het is gevestigd in Zagreb en bevoegd voor het hele grondgebied van de Republiek Kroatië. De bevoegdheden van het USKOK is vastgelegd in de wet inzake het Bureau ter bestrijding van corruptie en georganiseerde misdaad.

USKOK

Gajeva 30a

10 000 Zagreb

Tel.: +385 4591874

Fax: +385 14591878

E-mail: tajnistvo@uskok.dorh.hr

Wet inzake het Bureau ter bestrijding van corruptie en georganiseerde misdaad

Laatste update: 06/01/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.